

סימן טז

בס"ד, יום ה' לס' הגני מפרך והרביתיך ונתתיך לקהל עמים
י"ד טבת תשס"ד לפ"ק פה סען חאזע אורגוואי יצ"ו.

שוכט"ס למע"כ האברך המצויין מו"מ בתו"ש הרה"ג
מו"ה אברהם שטיגליץ הי"ו מלומדי הכולל אוהל
יונתן עיה"ק ירושלם תובב"א.

אחדשה"ט הגני זזה על דבר שאלתך, בנוגע לדבר העשוי
לרענן הפה ונראה כמו חסיכת נייר דק ומשימים
אותו על הלשון ומרגישים מחמת זה ריח וטעם טוב צחוק
הפה והגרונ, אם יש זזה אחיה נד חיוצ לצרך כדי האוכל
פחות מכזית או שותה פחות מרביעית, דמכיון שהוא נהנה
זזה מחיוצ הוא לצרך, וכדאיתא בצרכות (ל"ה ע"א) אסור
לו לאדם שיהנה מן העולם הזה בלי צרכה, וכן נפסק בשו"ע
או"ח (סי' ר"י סע"א), ובמשנה ברורה (שם סק"ג), דאפילו
על כל שהוא צין מדבר אוכל צין ממשקה צריך לצרך תחלה,
דאסור להנות מהעולם הזה בלא צרכה יעו"ש.

והנה שאלת חכם חצי תשובה ושפיר כחצת זזה דבדאי לא
עדיף זה מטעמימה דמבואר בשו"ע (שם סע"ב) דהטועם
את התבשיל אינו צריך לצרך עד רביעית, וס"ל להדעה
הראשונה בשו"ע שם והוא דעת הרמב"ם דאפילו אם הוא
בולעו אינו צריך לצרך דאעפ"י שאסור להנות מהעולם הזה
בלא צרכה אפילו כל שהוא מכל מקום היינו דוקא כשהוא
מכין לאכול ולשתות אבל כשאין כוונתו רק לטעום כדי לידע
אם המאכל טוב וטעים אם הוא חסר מלח או יתיר מלח
וכדומה לזה אינו צריך לצרך, ולדעה השניה בשו"ע (שם) לא
פטרו את הטועם מלצרך אלא כשאינו בולע היינו כשחוזר
ופולט מתוך הפה ומסיק שם הרמ"א זזה דספק צרכות
להקל, ויעו"ש במשנה ברורה (ס"ק י"ט) דהמג"א חולק על
המחבר והרמ"א וסבירא ליה דבבולע לכו"ע צריך לצרך, אבל
כמה מגדולי האחרונים החליטו כפסק הרמ"א דהוא ספק
צרכה ולא יצרך, ומסיק זזה החי"א דלכתחילה טוב לזהר
כשרוצה לבלוע שיתכוין להנות ממנו בתורת אכילה ויצרך עליו
יעו"ש, ועל כל פנים בנוגע לנידון דידן פשוט דלכו"ע אין
כאן שום נד שיתחייב לצרך מכיון דאין כאן שום ממשות
הראוי לבלוע, ואין כאן שום נד חיוצ לצרך.

ועוד הוספת זזה טעם לשבח לפוטרו מצרכה דבדאי לא
עדיף הנאה זו שנהנין מהריענון והרית טוב צפה
וצגרון מהרית טוב ששואצין בעישון הטאבאק שהחליטו והכריעו
גם כן האחרונים בפשיטות שלא לצרך על עישון הטאבאק
כמבואר בשע"מ (שם סק"ט) ובמשנה ברורה (שם סק"יז),
ויפה לדקו דצריך בכל מה שכתבת והעלית זזה.

ופשוט דהוא הדין והוא הטעם צמשת שניים העשוי עם
ריח טוב ונעים צחוק הפה שאין שום נד חיוצ לצרך
על זה.

בפשיטות דבכל ענין הוא אסור צמכין ארוך אפילו אם הוא
מכוסה על זה לא השיג האליה רצא כלל, ולא כתב דלפי מה
שהאריך מקודם להוכיח דגירסת הצ"י גירסא מוטעת היא,
ואם כן יוצא לפי"ז דבצמכין מכוסה מותר ליכנס לבית הכנסת,
אלא סתם דבריו ולא השיג כלום צנידון זה על הלבוש זזה
ואם כן מוכח לכאורה דלהלכה למעשה לא רצה לחלוק זזה
על הלבוש.

ובמכל מקום נלענ"ד דלגבי צמין ארוך מכיון שהמשנה ברורה
כתב הכריע להלכה לפי מה שהצין הוא דדעת האליה
רצא שאין להחמיר כי אם צמכין מגולה ועיין עוד בצניחור הלכה
(שם) שכתב דמסתברא שאין להחמיר זזה אלא צאנשים דעלמא
שאסורים לאכול צניהמ"ד והסמך שנושא לשם הוא שלא לצורך
תשמיש אבל תלמיד חכם שמוחר לאכול ולשתות שם והסמך
שנושא שם הוא לצורך תשמישו מסתברא דמותר כמו בכל אכילה
שלא הוצרך לכסותו רק צעת שגמר להשתמש בו ומתחיל לצרך
צרכה המזון עכ"ל, אמנם כל זה אינו אלא לגבי צמין אבל לגבי
כלי זיין ודאי דקס דינא דאסור ליכנס לבית הכנסת וצית המדרש
אפילו כשהם מכוסים וכמו שנתבאר למעלה צס"ד, וכן ראיתי
שהעלה בקפר נדקה ומשפט (פרק י"ב הערה מ"ב), וכתב
שם דנראה לו שאם אינו יכול להשאיר כלי זיין צחוק מוטב
שיתפלל ציחידות ואל יכניס כלי משחית לבית הכנסת עכ"ל.

ומעתה נלע"ד דהכי נמי לגבי צידון דידן לפי מה שהביא
הצ"י (שם) צסס הרוקח והאבודרהם ושצלי הלקט
שהשלחן נחשצ כהמזבח כדאיתא בשלהי חגיגה ובמזבח כתיב
לא חניף עליהם צרוז ואיתא צמכילתא על הכתוב כי חרבך
הנפת עליה ותחלליה מכאן היה רבי שמעון צן אלעזר אומר
המזבח נצרך להאריך שנותיו של אדם והצרוז לקצר שנותיו
של אדם אינו ראוי להניף המקצר על המאריך, ואם כן מכיון
שהשלחן דומה למזבח על כל פנים בודאי מוכח מכאן דלא
מיצטא צומן אכילתו בכל משך הסעודה בודאי דאינו מן
הראוי שיהיה שום כלי זיין מונח על השלחן אלא אפילו כל
עיקר אינו ראוי להניח שום כלי זיין ושם כל משחית שהם
נצראו לקצר שנותיו של אדם על השלחן שנעשה להאריך שנותיו
של אדם ואינו ראוי להניף המקצר על המאריך.

זהו מה שנלע"ד בנידון זה בס"ד, והשי"ת יהא בעזרנו שלא
נכשל בדבר הלכה ונזכה לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא
אכ"ר.

התחלתי בעריכת תשובתי זאת לפני כשנתיים וחצי, ואין
מוקדם ומאוחר בתורה, ואתכם הסליחה סיימתי
דברי אלה יום שני לס' ולקחת סלת ואפית אותה וגו' ושמת
אותם וכו' על השלחן הטהור לפני ה', כ"ה למ"ט מונים י'
לחודש אייר תשס"ו לפ"ק.

מנאי ידידו דו"ש בלונ"ח
מאיר בראנדפדארפער

ועתה נפשך היפה בשאלתך בהיות כי בעזרת ה' יתברך שמו, שהחיינו והגיינו לזמן שמחת אנשי קהלתנו הע"י, אחרי כמה שנים של צפיה והשתוקקות לגמרה של ספר תורה זו, אם חל עלינו חיוב לברך ברכת שהחיינו או ברכת הטוב והמטיב על שמחת לבנו זו.

ואם כנים הדברים, בודאי ראוי ונכון כי כ"ק עט"ר מרן אדמו"ר שליט"א, שהוא ראש ונשיא הקהלה הע"י, יתכבד לברך ברכה זו בקול רם בעת הכנסת הספר תורה לבית מדרשינו ויתכוין להוציא את כולנו בברכה זו ע"כ ת"ד.

א

והנה עיני מע"כ שפיר חזו שכבר נשאל בזה מרן החת"ס ¹²³⁴⁵⁶⁷ וז"ל **והוא** צו"ת חת"ס (או"ח סי' נ"ג) צקהל שלא היה להם ספר תורה וניתן להם ספר תורה מנדיב לב אחד אם יצרכו הציבור ברכת הטוב והמטיב על אותה נתינה כדקיי"ל צו"ע או"ח (סי' רכ"ג סע"ה) צשאר מננות שהוא טובה לנותן ולמקבל.

והשיב דאי לא נמנה צמחנה אלא על דרך שאלה כרוז נותני ספר תורה לציט הכנסת, אין כאן מקום להסתפק דפשיטא דלא יצרכו על שאלה, ואף אי נמנו צמחנה להקלה הק', אחתי אי לא נשאר לו ספר תורה אחר, כבר כתב הגאון בני יונה דלדעת הפוסקים דעל ידי נתינת ספר תורה שלו לחלוטין לצבור הפקיע מעצמו מצות עשה של תורה ומחויב לכתוב לו ספר תורה אחר, וממש ציטל מצות עשה שהיה מוחזק עד עתה, אם כן אין כאן טוב לדידה, ועל כל פנים לית כאן ברכת הטוב והמטיב, אך הספק שיצרכו הציבור שהחיינו, וכן אם יש להיחיד עוד ספר תורה אחר ונתן זה צמחנה להציבור, בזה יש להסתפק אי יצרכו הטוב והמטיב יעו"ש.

הנה מצואר דעת קדשו של החת"ס, דאי לא נשאר לו להנדיב ספר תורה אחר, אין כאן טוב לדידה, ועל כל פנים שוב אין כאן חיוב ברכת הטוב והמטיב, ודבריו הק' צ"ע לכאורה דמה צריך שאין כאן טוב להנדיב, הרי כל הציבור שותפים הם בקבלת הטוב מהנדיב, ואם כן יש כאן חיוב ברכת הטוב והמטיב מחמת הציבור עצמם, אעפ"י שאין כאן טוב להנדיב, הרי כל עיקר דין זה אינו אלא חידוש דין שהציט הטור (שם) מהירושלמי, דהנותן מתנה לאחד, והוא טובה לנותן ולהמקבל, מצד המקבל הטוב והמטיב, אבל כשנותן לכמה שותפים פשוט דאפילו כשאין בזה טובה לנותן, מצרכים המקבלים ברכת הטוב והמטיב, וכדקיי"ל (שם סע"ה) צירשים דאם הם כמה אחים מצרכים הטוב והמטיב, ואם כן הרי גם צנידון של החת"ס, מה צריך שאין כאן טובה לנותן, הרי יש כאן טובה להציבור שהם כולם שותפים בקבלת המתנה.

ובלע"ד בטעמו וסברתו של החת"ס בזה, דמכיון שכל עיקר ההשתמשות בהספר תורה אינו השתמשות פרטי

וגם פשוט בכל זה דגם מצד חיוב ברכת הריט אין שום דבר חיוב לצדק, הן מחמת דכל עיקר המטרה בכל כגון דא לאו צצביל הריט הוא דאחא רק צצביל הנאה אחרת והנאה הריט ממילא אחיא, וכיון דלאו לריט עצידיא אין לצדק צכה"ג ברכת הריט, דצדק כלל בכל כגון דא הם צגדר ריט שאין לו עיקר וצכל ענין אין מצרכים עליהם ברכת הריט צכה"ג כמצואר כל החילוקי דינים בזה צשו"ע שם סי' רט"ז וצדצרי האחרונים (שם), וכל זה פשוט וצרו.

¹²³⁴⁵⁶⁷ [אוצר החכמות]

ומכל מקום צהייתי בזה הנני להעריך דמן הראוי לצדוק אם אין בזה חשש איסור דכיון דכל עיקר מטרתו בזה הוא כדי להעלות ריט וטעם טוב צפיו וגרונו, הרי בזה מפורש יוצא מדברי הפוסקים דגם טעימה צעלמא אסור אעפ"י שאינו צולעו כמש"כ הרמ"א ציו"ד (סי' ק"ח סע"ה) והוא מדברי הריצ"ש (סי' רפ"ח), ועיי"ש צש"ך (סי' כ"ד) צכלל איסורי אכילה אפילו שאין אסורים צהנאה הדין כן שאסור לטועמן, והוא פשוט וצרו.

הבלע"ד כתבתי, והשי"ת יהא בעזרינו שנזכה ללמוד וללמד ולשמור ולעשות ולאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא אכי"ר.

מנאי דו"ש בלונ"ח
מאיר בראנדסדארפער

סימן יז

בס"ד, פעה"ק ירושלים ת"ו, יום ב' לס' למען ייטב לך ולבניך אחרך כ' מנ"א תשס"ב לפ"ק.

שפעת שלומים כטל וכרכיבים ישפע ממרומים למע"כ ידידי מנעורי כהן שדעתו יפה איש האשכולות הרה"ח המפו' מו"ה חיים מנחם מענדל הכהן ראטה שליט"א משב"ק אצל כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט צצלה"ה ומראשי קהלתנו ואנ"ש תולדות אברהם יצחק פה קרתא דשופריא ירושלם עיה"ק תובב"א.

אחדשה"ט הנה עתה באתי על דברי תורה על דבר קיום המצוה של ועתה כתבו לכם את השירה הזאת שהוא מצות עשה של כתיבת ספר תורה והוא בנוגע לשאלתכם בהיות שאחרי הלכה והסתלקות מאתנו כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט בעל דברי אמונה זי"ע ועכ"י, עלה בדעתי לעשות נייחא לנשמתו הקוה"ט באיזה דבר מצוה שכל בני הקהלה יחדיו יהיו שותפים בה, ועל סמך זה התחלת מיד לאסוף כספים יד אל יד מכל אנשי בני קהלתנו הע"י, כדי לכתוב ספר תורה לזכר ולעילוי נשמתו הקוה"ט שהוא מצוה גדולה וחשובה עד מאד, באופן שכל אנשי בני קהלתנו הע"י יהיו שותפים בה, וב"ה שהחיינו והגיינו לגמרה של תורה, לזמן שמחת אנשי קהלתנו הע"י ומלכנו עט"ר בראשו ה"ה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א.

מגילה ונר חנוכה, וכן כל מצוה ומצוה שהיא קנין לו כגון ציצית ותפילין ומזוזה ומעקה, וכן מצוה שאינה חדירה ואינה מצוייה בכל עת דומה למצוה שהיא מומן לזמן, כגון מילת בנו ופדיון הבן מצדך עליה בשעת עשייתה שהחיינו, ודקדק החת"ס מלשון זה דמשמעות דברי הרמב"ם על כרחק מוכחין דמחמת טעם הקנין הוא דאחי עלה, דהיינו או מחמת שהיא מצוה הצא מומן לזמן הוא דמצרכין עליה שהחיינו, או מחמת הקנין שיש לו בזה הוא דמצרכך, ואם כן יש לומר דדוקא יחיד הקונה ספר תורה או אפילו ציבור שצנו בית הכנסת דהוי ליה קנין חשוב ולא כל יומא מתרחיש, אבל ספר תורה של ציבור אע"ג דעניים הם מכל מקום לא יגיע לכל אחד על חלקו מנה חשובה שראויה לצדך על הקנין, ואי משום מצוה הא לאו ליהנות ניתנו, ולא יהא אלא ספק מכל מקום ספק ברכות להקל, ולא יצרכו עכ"ל החת"ס וזללה"ה.

והנה דברי מרן רבינו החת"ס וזללה"ה במאי דמסיק בזה דעל כל פנים לא לצדך משום דספק ברכות להקל, סתומים הם קצת, ואין דבריו מצוררים כל כך אי קאי גם על ברכת הטוב והמטיב, והיינו אף באופן שיש להנדיב ספר תורה אחר ואם כן יש כאן טובה להמקבל ולהנותן, אפי"ה מסיק בזה שלא לצדך, משום דהצרכה הוא מחמת הקנין, ואינו מגיע לכל אחד על חלקו מנה חשובה, ואי"ה דגם ברכת שהחיינו לא יצרכו מהאי טעמא גופא, או דכל עיקר אינו קאי רק על ברכת שהחיינו, אבל לגבי ברכת הטוב והמטיב כבר הסיק מסקנתו מקודם, דבאם יש כאן טובה גם להנותן הדבר תלוי, והיינו דבאם יש לו להנדיב ספר תורה אחר שפיר יש להם לצדך ברכת הטוב והמטיב, אע"ג דאינו מגיע לכל אחד ואחד על חלקו מנה חשובה, ואם אין לו ספר תורה אחר לא יצרכו משום דאין כאן טובה להנותן.

ובבר עמד על מצוה זו בפרש שדי חמד מערכת ציה"ג אסיפת דינים (אות י"ב) שהביא שם דברי מרן החת"ס וזללה"ה, וכתב דממרוצת דבריו נראה לכאורה דרק על ברכת שהחיינו הוא שכתב שלא לצדך, אבל ברכת הטוב והמטיב יש להם לצדך, (והיינו באופן שנשאר להנדיב ספר תורה אחר) שהרי כל מש"כ החת"ס בזה קאי על דברי המג"א (שם), והמג"א מיירי בצרכה שהחיינו, אלא דלכסוף מסיק שם השדי חמד בזה דיתכן דהטעם שמסיק שם החת"ס בזה משום דלא יגיע לכל אחד ואחד מנה חשובה קוצצ והולך גם על ברכת הטוב והמטיב, ומשמעות דברי השדי חמד נראה דספוקי מספקא ליה באמת במשמעות כוונת החת"ס בזה יעו"ש.

ולענ"ד נראה להעיר בזה, דלפי מה שכתבתי למעלה בס"ד ביישוב וצביאור דברי מרן החת"ס בזה דמאי איכפת לן במאי שאין לו טובה להנותן הרי כל הציבור שותפים הם בקבלת הטובה מהנדיב במה שנתן להם הספר תורה ולמה יגרע חלקם שלא יוכלו לצדך ברכת הטוב והמטיב, וכתבתי שם בטעמא דמילתא, משום דברכת הטוב והמטיב נתקנה על

לכל יחיד ויחיד מהצבור שהרי כל עיקר ההשתמשות עם הספר תורה אינו אלא לצורך קריאת התורה ציצור שהם כגוף אחד המזדמנים יחד לצורך הקריאה, ואי אפשר להיחידים להשתמש בו ביחידות, ואם כן כל הציבור כגוף אחד נחשב וכל מקבלי המתנה אינם אלא כגוף אחד שמקבל את המתנה, ואם כן אם אין כאן טובה גם להנותן אין הציבור יכולים לצדך הטוב והמטיב, כן נלע"ד צביאור סברתו של החת"ס בזה.

והרי על כל פנים אין שיהיה טעמו ונימוקו של החת"ס בזה, הרי דברות קדשו צרור מללו, דאי לא נשאר להנותן ספר תורה אחר לית כאן ברכת הטוב והמטיב.

[1234567 ח"ח]

ולפי"ז נראה דהכי נמי צידון דידן, שרוב הציבור נתנו והתנדבו מממונם כדי לקחת חלק ולהשתתף בפועל במצות עשה זו של כתבו לכם את השירה הזאת, שהוא מצוה עשה של כתיבת ספר תורה, וממה נפשך אם לא יתנו כל אחד ואחד חלקו להציבור במתנה גמורה ורק בשאלה, אם כן פשוט שאין כאן ברכת הטוב והמטיב, כי כל אחד ואחד נשאר בחלקו ולא נתנו כלום להציבור, אלא אפילו יתנו כל אחד ואחד חלקו להציבור במתנה גמורה, הרי כל אחד ואחד לגבי חלקו הפרטי אין לו טובה, שהרי גם חלקו המועט שרכש לעצמו במצות עשה זו של כתיבת ספר תורה, נפקע ממנו בנתינת חלקו להציבור במתנה גמורה, ואין כאן טובה רק מצד מה שכל הציבור כגוף אחד וכמקבל אחד יחשב, אבל לא מצד הנותנים אעפ"י שכל אחד ואחד מהציבור לנותן יחשב, מכל מקום הרי מצד נתינתם אין להם שום טובה, רק איבוד זכות חלקם במצות עשה של כתיבת ספר תורה, ואין כאן לפי"ז שום דבר חיוז ברכת הטוב והמטיב אלא דאכתי איכא לאסתפוקי אם יש עליהם חיוז ברכת שהחיינו או לא.

והנה שוב הביא בשו"ת חת"ס (שם) מספר הלכות קטנות (ח"ב סי' קע"ט) וז"ל קהל שצנו או שקנו בית הכנסת אם מצרכין. תשובה, יעמוד השליח ציבור ויצדק בקול רם בא"י הטוב והמטיב עכ"ל לענינינו, והעיר על זה החת"ס דלא הביא בהלכות קטנות שום ראיה וסברא על זה כדרכו ז"ל, והביא גם כן מספר מתחזק ברכה (סי' רכ"ג אות א') שדקדק מלשוננו של ההלכות קטנות דמוכח מדבריו דעל כל פנים ברכת שהחיינו לא יצרכו.

וישוב הביא שם החת"ס מש"כ המג"א (שם סק"ה) דדוקא על כלי תשמיש חדשים הוא דמצרכך שהחיינו, אבל על ספרים חדשים אינו מצרכך דמנות לאו ליהנות ניתנו, ובשם ספר ברכת רמ"מ כתב לצדך גם על ספרים חדשים, ומסיק בזה החת"ס דנראה לו בטעמו של הצרכה רמ"מ דסבירא ליה דהצרכה אינו על המצוה, דאיה"ג דמנות לאו ליהנות ניתנו, אלא על הקנין הוא דמצרכך דלא גרע מכלי חדש, ודקדק כן גם מלשון הרמב"ם (פי"א ה"ט מהלכות ברכות) שכתב כל מצוה שהיא מומן לזמן, כגון שופר וסוכה וולוז ומקרא

ולעצ"ד הא דורכא כי אין בטענה זו די השיב להחייב מחמתה בצרכת שהחיינו, כי לא מצינו בשום מקום מציאות של צרכת שהחיינו על שמחת הלל לבד, מצלי שגיגה אליו איזה סיבה המחייב אותו לצרך צרכה זו, דהיינו או מחמת הישג יד איזה יקר ערך שרכש לעצמו או קיבל במתנה.

וזדור באמת טענת החי"א בקניית ספרים דאם הוא שמח מחמת קניית הספר שהיה מהדר אחריו להשיגו שפיר דמי לצרך על זה צרכת שהחיינו על שמחת לבו צוה, ומכל מקום פשוט הוא דסברא זו אינו שייך צידון דידן כי הספר תורה אינו נשאר רכושם הפרטי של המתנדבים והוא שייך לכל הקהל וכמו שנתבאר למעלה בס"ד.

או שהשמחה הוא על קיום המצוה וכגון קיום מצוה הבא מזמן לזמן, או מצוה שהיא קנין לו, דהיינו שהוא תלוי בקניית איזה חפץ לצורך קיום המצוה, כגון יציאת וספילין מזוה מעקה, או קיום מצוה על ידי עשיית איזה פעולה, כגון מילה ופדיון הבן וכל כיוצא בזה, או על שמחת לבו בהגיע אליו איזה דבר חדש כגון צנה בית חדש או קנה כלים חדשים כדי להשתמש בה או ראיית פני חברו או ילד שנולד לו ששמחת לבו הוא על ראיית פני חברו או הילוד מחדש.

והנה עיקר השמחה בקניית ספרים הוא מפני שהם נריכים לו לצורך לימודו ולעיין בהם דברי תורה אגדה או הלכה, אבל לא בשביל לעטר את ארון הספרים שלו וכן עיקר השמחה בקניית ספר תורה הוא בשביל לקרות בו, וכן כתיבת ספר תורה השמחה היא קיום המצוה של כתיבת ספר תורה.

ובין כל עיקר הענין של כתיבת ספר תורה וכן בכל שאר המצוות לעילוי נשמות שהם כבר בעלמא דקשוט, וכן צנדרים ונדבות שהחיינו נודרים לעילוי נשמות שהם בעלמא דקשוט הוא משום דאמרינן אילו היה חי היה נותן ג"כ צדקה זו וכן בכל שאר המצוות כי הקצ"ה הוא צותן לבנות וכליות ויודע שאילו היה עכשיו בחיים היה נודר ונדב ועושה מצוה זו שהחיינו נודרים ונותנים ועושים לעילוי נשמות, כמו שהארכתי צידון זה בספרי שו"ת קנה בשם (ח"ג סי' פ"ה) יעו"ש.

וא"כ מה שכתבתי כי אין השמחה על ההשתמשות בהספר תורה לקריאת התורה כי יש לנו כמה וכמה ספרי תורה אחרים, ועיקר השמחה הוא לנו מה שזכינו לגמרה של תורה לכבודו ולזכרו של רבינו זי"ע, אין לו שמח כי כל עיקר עילוי נשמותו של רבינו הקוה"ט זללה"ה מחמת ספר תורה זו, אינו אלא מחמת קיום המצוות שיתקיימו מחמת ספר תורה זו, הן על ידי קריאת התורה בו בציבור, שהוא תכלית וקיום מצוותו של ספר תורה, והן כל שאר הצחינות ששייך לקיום

הטובה שקיבלו מהנותן, דהיינו ההשתמשות מה שמשמשים במתנתו, וכל עיקר ההשתמשות בהספר תורה, שהוא לצורך קריאת התורה אינו השתמשות יחיד, וגם אינו שייך כלל להשתמשות יחיד, רק לקריאת התורה בציבור, ואם כן כל הציבור כגוף אחד ומקבל אחד יחשב, ומכיון שאין כאן טובה להנותן, לית כאן הטוב והמטיב לו ולאחריו.

או"ח סימן יז

ועפ"י יסוד סברא זו שפיר דמי לחלק צוה בין צרכת הטוב והמטיב, לצרכת שהחיינו, כי צרכת הטוב והמטיב לא נתקנה על השוויות הפרטי דהיינו על חלקו הפרטי שמגיע לכל אחד ואחד, רק על הטובה שהוא נהנה ומשתמש במתנת חלקו, ואם כן אעפ"י שאינו מגיע לכל אחד ואחד מנה חשובה וראויה לפי השוויות של הספר התורה, מכל מקום לגבי הטובה שיוצא להם ממחמת חלקם שהוא ההשתמשות יחד לקריאת הציבור, שכל הציבור לא נחשב באמת מהאי טעמא רק לגוף אחד ומקבל אחד, שפיר נחשב לטובה הראויה להם שיוכלו לצרך על זה צרכת הטוב והמטיב, כשיש לו טובה גם להנותן, משא"כ צרכת שהחיינו שנתקנה על הקנין, דהיינו חלק השוויות שמגיע לכל אחד ואחד, אינה"נ דאין להם לצרך צרכת שהחיינו משום דאינו מגיע לכל אחד ואחד מנה הראויה לו וכדברי קדשו של מרן החת"ס זללה"ה צביאור דברי המג"א.

ובמצא לפי"ז לגבי צידון דידן, שלא לצרך לא צרכת שהחיינו דברי החת"ס צביאור דברי המג"א, ולא צרכת הטוב והמטיב, כמש"כ למעלה משום דכל הציבור לנותנים ומקבלים חשובים, ואין כאן טובה רק לנדי המקבלים ולא לנדי הנותנים, וכמו שצארכתי למעלה בס"ד.

ב

ומה שכתבתי דאף לפי מה שהעלה החת"ס והשדי חמד שלא לצרך צרכת שהחיינו אי משום דמצות לאו ליהנות ניתנו, ואי משום דבספר תורה של ציבור אינו מגיע לכל אחד ואחד חלקו הראויה מנה חשובה שראוי לצרך על זה שהחיינו, ככתב לחלק צידון דידן אין הדבר כן כי אין אנו דנין על צרכת שהחיינו או צרכת הטוב והמטיב על עצם מצות כתיבת ספר תורה שיהא שייך לומר דמצות לאו ליהנות ניתנו או על השמחה שיהיה לנו בהשתמשות בספר תורה חדשה זו לקריאת התורה, כי כמה וכמה ספרי תורה יש לנו צבית המדרש, ובין נופל לכאורה גם הטענה שלא לכל אחד ואחד יגיע חלקו מנה חשובה הראויה לו, אלא שעצם השמחה שיש כאן הוא מה שזכינו לגמר הספר התורה אחר כמה שנים של צפיה והשתוקקות לכתוב ספר תורה לכבודו ולזכרו של אבינו רועינו זי"ע שכל בני הקהלה משתתפים בו, וזה דומה למש"כ החי"א (כלל ס"ב דין ה') דאם היה מהדר אחר ספר זה ושמח בקנייתו דשפיר מצרך שהחיינו שהרי צרכה זו נתקנה על השמחה ולא על ההשתמשות עכ"ל.

פליג וסצירא ליה שכן לצרך, ושוב הציא משו"ת הרדב"י (ח"ג סי' תי"ז) דס"ל ג"כ לצרך שהחיינו על קניית ספרים חדשים, ובספר מור וקציעה להגאון מהר"י יעב"ץ נווח כי כרויבא מה ענין הא דמאות לאו ליהנות ניתנו לכאן והעלה שיצרך, ועוד האריך והציא מהגאון הגדול מו"ה דוד שטריוו"ץ זל"ל שהיה אצ"ד בק"ק פיורדא ומחילמו היה ראש צ"ד בפפ"ד וכשנסע משם דרש צביהכ"ג, ויען שהיה שמו דו"ד הפחיל ויצרך דוד אח' ה' לעיני כל הקהל ויאמר דוד צרוך ה' אלקינו מלך העולם שהחיינו וכו' (או אפשר הטוב והמטיב לא נהירנא), ומסיק שם בזה דנראה שהיה הגאון ז"ל מסופק וחש לצרכה לצטלה על כן עזיד כנ"ל.

והנה מצואר מדברי קדשו של החת"ס שם דכל מאי דשקיל וטרי שם אס לצרך, או לא לצרך, ואי אמרינן לגבי זה דמאות לאו ליהנות ניתנו, והציא בזה מחלוקת המג"א ושאר הפוסקים החולקים וסצירא להו בפשיטות דלא שייך לגבי זה כל עיקר טענה זו דמאות לאו ליהנות ניתנו, הן לגבי ברכת שהחיינו והן לגבי ברכת הטוב והמטיב הוא דשקיל וטרי בזה כאשר יראה המעיין בדברי קדשו (שם).

ואשר החכמה

ולבסוף מסיק בזה דיש ליישב קצת כוונת המג"א במאי דסצירא ליה שלא לצרך משום דמאות לאו ליהנות ניתנו, עפ"י מה שכתב המהרש"ל בסוכה (מ"ו ע"א) דכל מצוה שלא קבעו צרכה על המצוה עצמה אין מצרכין עליו שהחיינו, וביאר הוא ז"ל כוונת המהרש"ל וטעמו בזה, משום דהמצוה עצמה לאו ליהנות ניתנו, אלא שיש מצות שיש שמחה פרטית בעשייתה, וסצירא ליה להמהרש"ל דכדי שלא ליתן תורת כל אחד ואחד בידו, על כן כללא ביילי דכל מצוה שחשובה שתיקנו צרכה על עשייתה מצרכים נמי שהחיינו, היינו על השמחה פרטית שיש בה, ושאינה חשובה כל כך אין מצרכים גם כן שהחיינו, כי מצד עצמה לאו ליהנות ניתנו, ולסצירא זו נוטה גם דעת המג"א (סי' תרצ"ב סוף סק"א) שכתב שם דמי שאין לו מגילה, לא יצרך שהחיינו על משלוח מנות והסעודה, דזהו דבר הנוגע בכל יום ובכל שבת ויום טוב, דהא לא תיקנו כלל צרכה עליהם יעו"ש, וזה ג"כ כוונת המג"א כאן דאקניית ספרים לא תיקנו צרכה על כן אין לצרך.

ומכל מקום מסיק בזה דנראה לו דמג"א נמי לא אמרו אלא אצרכת שהחיינו, אבל ברכת הטוב והמטיב מזה לא מיירי כלל המג"א כלל, דוודאי אין טוב אלא תורה ומצות ויפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העוה"ב, ועוד האריך ומסיק לבסוף לגבי מה שנשאל שם אם לצרך על חינוך הציהכ"ג דהמצרכין אינו מפסיד, (היינו ברכת הטוב והמטיב כאשר יראה המעיין שם), וטוב צמוך דרשה בשבת להמשיך הענין כמו שעשה הגאון מהר"ד שטריוו"ץ כ"ץ יעו"ש.

מאות על ידי ספר תורה, שהן נזקפין לזכותו ולעילוי נשמתו הקוה"ט כאלו הוא נדב ותרם ספר תורה זו לצורך קיום מצוות הללו, אבל בסתמא דמילתא במה שהספר תורה מונחת צמוך ארון הקודש סגור ומסוגר צמוך ארון הקודש לזכרו ולעילוי נשמת הנפטר אין בזה שום תועלת להנשמה ולשמחה זו מה זו עושה, ואין צנידון דידן שום שייכות וקשר למש"כ החי"א דאס היה מהדר אחר ספר זה ושמח בקנייתו דשפיר מצרך שהחיינו על קניה זו אע"ג דמאות לאו ליהנות ניתנו.

ראם כן הרי על כל פנים בזה נחיתנא ובהא סליקנא עפ"י יסוד דברי מרן החת"ס זללה"ה בתשובתו (שם) דמכיון שהנזכרים דהיינו כל אחד ואחד אשר נדב לבו אותו להשתתף במאות כחיבת הספר תורה, מוסרים ונותנים את חלקם להציבור לחלוטין ונפקע מהם חלקם במצוה זו של קיום המ"ע של ועמה כתבו לכס את השיירה הזאת ואס כן אין כאן טוב לדידיה ולאחריני וכו' לא שייך לצרך ברכת הטוב והמטיב, וגם ברכת שהחיינו אין לצרך לא על הנאת ההשתמשות בהספר תורה כיון דמאות לאו ליהנות ניתנו, ולא על חלקם בקנין הספר תורה מכיון שאינו מגיע לחלק כל אחד ואחד מהציבור נח"ח 1234567 מנה חשובה.

ג

אלא דמכל מקום אחרי העיון אכחי אין הדבר פשוט כל כך, שלא לצרך ברכת שהחיינו על ההשתמשות בהספר תורה, משום דמאות לאו ליהנות ניתנו, דמאי שיאטא דמאות לאו ליהנות ניתנו לגבי צרכה זו, וגם לאידך גיסא יש לעיין דעל הצד שאנו חוששין שלא לצרך ברכת שהחיינו משום דמאות לאו ליהנות ניתנו, למה לא נחוש כמו כן על ברכת הטוב והמטיב גם כן, דאף אס נשאר להנדיב ספר תורה אחר, לא יצרכו גם ברכת הטוב והמטיב, משום דמאות לאו ליהנות ניתנו, וכמו שהצאתי למעלה מדברי השדי חמד דבאמת ספוקי מספקא ליה בזה, וכתב שם דיתכן דהטעם שכתב החת"ס שלא לצרך משום דלא יגיע לכל אחד מנה הראויה, סובב גם על ברכת הטוב והמטיב, ומסיק בזה דכן נראה שלא יצרכו גם הטוב והמטיב, כי אף על ציהכ"ג שדעת הרב הלכות קטנות לצרך, כבר כתבתי דמרן הצ"ח צ"ש שו"ת שער הזקנים כתב שלא לצרך, וכן הוא דעתו והבו דלא להוסיף גם על ספר תורה יעו"ש.

ומצינו דכבר עמד בכל זה מרן החת"ס עמנו זללה"ה, והוא בשו"ת חת"ס (שם סי' קנ"ו) והלך שם בדרך אחרת ממה שהלך למעלה, וכמו שיראה המעיין שם שנשאל על חינוך ציהכ"ג שנשרף ונבנה על תילה, אי לצרך הטוב והמטיב דלא גרע מצית חדש דרבים משתתפים בו דמצרך הטוב והמטיב.

והביא מקודם מש"כ המג"א (שם) דצקונה ספרים לא יצרך שהחיינו משום דמאות לאו ליהנות ניתנו, והא דהרמ"מ

ומכל מקום בנוגע לעניינינו נראה פשוט, דאף לפי מה שהעלה החת"ס בתשובה זו, לא נשתנה הדין כלום ממה שכתבנו למעלה דברכת שהחיינו אין לברך שהרי לא חיקנו שום צרכה על קיום מצות עשה זו של כתיבת ספר תורה, ואם כן פשוט לפי זה דברכת שהחיינו אין לברך לפי מה שהעלה החת"ס בתשובה זו, וגם צרכה הטוב והמטיב אי אפשר לברך דאין כאן טוב לדידיה ולאחריו כמו שנתבאר למעלה בס"ד.

ד

אמנם שוב ראיתי בשו"ת מהרי"א יהודה יעלה (ח"צ סי' רפ"ג) שנשאל גם כן צוה ציצור שכתבו ספר תורה חדש אם בתחילת חיובו לקרות צו ציוס שצ"ק שחל אז להיות ר"ח סיון אם לברך צרכה שהחיינו, או צרכה הטוב והמטיב או שלא לברך כלל לא זה ולא זה.

והנה צפתה דבריו הביא משו"ת הרשב"א (ח"א סי' רמ"ה) שכתב דכל הני שנוכרו צפרק הרואה לברך עליהם צרכה שהחיינו מחמת שמחת לבס ואינם מזמן לזמן צרכה הזמן זהו רק רשות ולא חובה, והוא כדברי רב שרירא גאון המוצא בתוס' סוכה (מ"ו ע"א ד"ה העושה סוכה לעצמו), אמנם בשו"ת חו"י (סי' רל"ז) השיג עליו, וכן בתרומת הדשן (סי' ל"ו) העלה דלא סמכין צוה על דברי רב שרירא גאון, וכן העלה בשו"ת רדב"ז (ח"ג סי' תי"ג) כלל דמילתא צין כלי תשמישו צין כלי לבישה צין ספרים הכל לפי שמחת הלב וחשיבות הדבר כל שהוא חביב ושמת צו מצרך עליו, וכן העלה התוס' סוכה (שם), דכל מצוה שיש עליה שמחה חקנו שהחיינו, וכן הביא עו"ש משו"ת עמק בנימין (סי' ד') דצרכה שהחיינו עיקרו על השמחה, יעו"ש.

אוצר החכמה

ורצונו צוה דלפי הנחה זו הדבר פשוט דגם צידון שנשאל עליו דהיינו אם לברך צרכה שהחיינו בתחילת חיובו של הספר תורה החדש על שמחת לבס שזכו למצוה זו שפיר דמי לברך לפי מה שהעלה דלא קי"ל כדברי רב שרירא גאון צוה.

ועוד הוסיף צוה דאף לפי מה שהעלה בשו"ת חת"ס (סי' קנ"ו) עפ"י הכרעת דברי המג"א דרק במצוה שחיקנו צרכה על עשייתה הוא דמצרכים צרכה שהחיינו אבל בלא"ה לא, מכל מקום לפי מה שהעלה בתרומת הדשן (שם), דבכלים חשובים דאינו בא אלא לפרקים מועטים, הרי הם דומים לדבר הבא מזמן לזמן ויש לומר דגם רב שרירא גאון מודה דמצרכים עליהם צרכה שהחיינו כמו בצידון הבן יעו"ש, ולפי"ז יש לומר דגם המג"א וסיעתו דוקא בשאר ספרים סבירא ליה שלא לברך אבל בצפר תורה שליוקר חשיבותו ועולה הוצאה גדולה ובא לפרקים מועטים, ודאי לכו"ע דמיא לדבר הבא מזמן לזמן, וגם הוא שמחה של מצוה דרבים גדולה מאד נראה לי פשוט לכו"ע חובה לברך שהחיינו כמו על מצות צידון הבן.

ישוב מסיק צוה דכן העלה הצאר היטב (סי' רכ"ג סק"י) למעשה בשם תשובת מהר"י צי רצ (סי' ס"ג) שהקונה ספר תורה שיצרך שהחיינו והסכימו עמו כמה גדולים עיי"ש, ובספר נאמן שמואל (סי' ז') כתב שללאת ידי ספק יצרך על ספר תורה צפעס ראשונה שקורא בצפר תורה, וכ"כ והחליט הטו"ז באו"ח (סי' כ"ג) והאליה רצה כתב שם עליו משמע דכו"ע מודים צוה דמצרך שהחיינו צפעס ראשונה שמחנך צה, גם הוכיח הא"ר שם דלא אמרינן ספק צרכה להקל בצרכה שהחיינו, ובהגהות וחדושי שו"ע או"ח (סי' רכ"ג) מהגאון מוהר"ר ברוך פרענקל זצ"ל כתב צוה"ל ונ"ל דהקונה ספר תורה וצפרט צכותב יש לברך שהחיינו דעדיף צוה ממילה ופדיון הבן כיון שיוצא צקנייה זו מצוה ועתה כתבו וכו' עכ"ל.

ישוב הביא מהצרכי יוסף (סי' ע"ר אות ז' ח') שכתב ונ"ל יש נוהגין דהקונה ספר תורה מצרך שהחיינו, וכו', וצמקומינו המצרך שהחיינו לובש בגד חדש צעת ההיא לפי שיש חולקים וכו' עכ"ל, והיינו כמו שכתב כן בשו"ע גבי זמן דלילה יום שני דר"ה, וכן כתב בתרומת הדשן (שם).

ועפ"י הנחה זו מסיק שם צוה דכן נראה לו שיעשו הציבור בגד עליון לכבוד הד"ג (ה"ה מע"כ הגאון מו"ה עקיבא פישער זללה"ה אצ"ד דק"ק טעטא יע"א שהוא היה הרב השואל) והוא יצרך שהחיינו על הצימה מיד בהכנסת הספר תורה לצית הכנסת בשם ומלכות בקול, ואם אי אפשר בצגד חדש עם כל זה פרו"מ נ"י יצרך שהחיינו לצד בשם ומלכות היותו החבר עיר ומצוה בגדול כי גם הצרכי יוסף רק לפי שיש חולקין יעץ ענה הנ"ל, והיינו ביחיד הקונה ספר תורה, אבל ציצור מצוה דרבים לרבים ליכא דפליג.

הרי מצוה דעתו דכדי ללאת מידי כל הספיקות עדיף ללבוש בגד חדש אבל מעיקרא דדינא סבירא ליה דכיון דהוא מצוה דרבים לרבים, גם בלי בגד חדש אפשר וחיוצ לברך צרכה שהחיינו.

אמנם שוב חזר צו וכתב דראה בשו"ע החדשים צשערי תשובה (שם סק"ט) מיימי דברי הלכות קטנות (סי' קע"ט) דביהכ"נ חדש שצנו הקהל שיעמוד השליח ציצור ויצרך בקול רס צרכה הטוב והמטיב ושדקדק מזה בצפר מחזיק צרכה דעל כל פנים צרכה שהחיינו לא יצרך, ועוד הביא השערי תשובה (שם) דכשצנו צית הכנסת צק"ק אמשטרדס דרש הרב לחינוכו והורה שהחזן יצרך שהחיינו, ורב אחד חלק עליו והורה שלא יצרך, ומסיק השערי תשובה על זה וכן דעמי, והביא עוד משו"ת צית יהודה (חיו"ד סי' כ"ג) בצפר תורה שקנו הקהל שלא יצרכו שהחיינו, והביא ג"כ מהגהות אשל אצרהס על השו"ע (שם) שכתב ואם קנו קהל ספר תורה אין מצרכין שהחיינו יעו"ש.

סימן יח

שוכט"ס למע"כ ש"ב הרה"ח המפור' רודף צו"ח מו"ה אהרן דיאמנט נרו יאיר ויזרח. [ראש כולל אילת השחר]

אחדשה"ט הנני בזה על דבר שאלתך שהצעת לפני, במי שמטבעו קשה לו להרדם ולקח לו זמן רב עד שנרדם, איך לנהוג בק"ש שעל המטה, האם צריך להסמיכו מה שיותר סמוך לשינתו, או שמותר לו לקרות ק"ש שעה"מ מיד כשמכין עצמו לשינה, אעפ"י שהוא זמן רב קודם שירדם.

עוד נסתפקת בזה, דאפילו על הצד שנאמר דמותר לו לקרותו מיד כשמכתבונן עצמו לשינה, אעפ"י שיקח לו עוד זמן רב עד שירדם, אם מותר לו להקדים ולברך גם ברכת המפיל, או שבברכת המפיל מחויב הוא בכל אופן להמתין ולברכו סמוך לשינתו דוקא, עד כאן תוכן דבריך.

והנה ענין שפיר חזי דברי המג"א סי' רל"ט סק"ג שהציא דברי הסדר היום [סדר ק"ש וידיו על מטתו], שלא יקרא קריאת שמע כשיכנס לישן, אלא כשרואה שהשינה צאה עליו, הרי מפורש יוצא מדבריו, דס"ל דלריך להקפיד שלא לקרות ק"ש שעל המטה אלא סמוך לשינה דוקא, אמנם שוב הציא שם מהכנסת הגדולה [הגה"ט], שכתב שיש לקרות מיד שמא תחטפנו שינה אח"כ ולא יקרא, ואין לחוש משום הפסק אלא כשעושה דבר אחר בנתיים, ונראה ממרוצת לשונו של המג"א וממשמעות דבריו, דנקט להלכה כדעת הכנסת הגדולה לקרות ק"ש שעל המטה מיד כשמכין עצמו לישן, ולא להמתין עד שיראה שהשינה צאה עליו, דשמא תחטפנו שינה אח"כ ולא יקרא.

ומה שנסתפקת עוד בנוגע לזכרת המפיל, אם אולי בזה כו"ע ס"ל דלריך להקפיד ולברכו בזמן שהוא יותר קרוב לשינה דוקא או לא.

הנה מסתימת לשונם של המחבר והרמ"א והמג"א נראה פשוט, דליכא שום נפקא מינה בנוגע לדון זה בין ק"ש שעל המטה לזכרת המפיל, שהרי זה לשון המחבר שם (סע"א) קורא על מטתו פרשה ראשונה של שמע ומצרך המפיל חבלי שינה על עיני וכו', והיינו דס"ל להמחבר דבראשונה יקרא פרשה ראשונה של שמע ואח"כ יצרך זכרת המפיל, וע"ז הגיה הרמ"א וכתב, ויקרא קריאת שמע סמוך למטתו וכו', ומשמעות דברי הרמ"א שהסכים להלכה למה שכתב המחבר, דיקרא מקודם פרשה ראשונה של ק"ש ואח"כ יצרך זכרת המפיל, אלא שרצונו להזהיר לקרות ק"ש סמוך למטתו ולא לפני כן, ועל זה בא המג"א והציא מחלוקת הסדר היום עם הכנסת הגדולה, דנחלקו אם לקרות ק"ש מיד כשמכין עצמו לשינה, או להמתין עד סמוך שיחטפנו שינה דוקא, ומשמעות דברי הרמ"א והמג"א, דעל כל מה שכתב המחבר בזה ונקט בחדא מחתא ק"ש עם זכרת המפיל הם שקלו וטרו בדבריהם, והיינו דהרמ"א בא

ומכאן כל הלין טעמי חזר בו ממה שכתב למעלה וכתב וכדי שלא יפלוגו אהדדי הגאון מוהר"ר צרוך פרענקל וסיעתיה עם הגאון מהר"ז מרגליות ז"ל (הוא הרב המחבר ספר שערי תשובה) וסיעתיה נראה לי איפכא ממה שכתבתי לעיל לחלק בין יחיד לציבור, והוא כי ודאי קניית ספר תורה ליחיד יותר קשה וצא לפרקים מועטים וממילא הוא דומה לדבר הצא מזמן לזמן ומוה"ר מייירי הגאון מוהר"ר צרוך פרענקל זללה"ה, משא"כ בציבור ביותר נקל לקהל לקנות ספר תורה והוא שכית טפי, לא דמי לצא מזמן לזמן ואין מצרכין ע"ז שהחיינו ואין כאן מחלוקת.

ועפ"י הנעה זו מסיק שם בזה דבהיות שגם הפרמ"ג צו"ד (סי' כ"ח שפ"ד סק"ה) הניח דין זה בצ"ע והוא בנוגע אם לצרך זכרת שהחיינו על כסוי הדם בפעם הראשון ודלא כהתנצו"ש שהסכים שכן לצרך, והצרכי יוסף בשיורי זכרה (או"ח סי' רכ"ג וצו"ד סי' ע"ר הנ"ל) העיד על המנהג גם בזכות ספר תורה שלא לצרך שהחיינו אלא דוקא בצירוף ללבוש בגד חדש כן יעשה גם פור"מ נ"י וה' עמנו ועם קהלו י"ו.

והנלע"ד איצטא דמש"כ בשם הגהות אשל אברהם דאין לצרך, טעות נזדקר לפניו, וכן צ"ל שם ואם קנו קהל ספר תורה "נאין" כן צ"ל, דלא כמו שנדפס (אין) מצרכין וכו', מכל מקום ודאי דכן ראוי להלכה למעשה שלא לצרך רק בצירוף לבישת בגד חדש.

ובן הוא ג"כ בספר לדוד אמת (סי' ו') וז"ל הקונה ספר תורה לעצמו כשיתנהו בהיכל יצרך שהחיינו על פרי או בגד חדש ויכוין לפטור שהחיינו של הספר תורה אם נחשיב, ויש נוהגים בשעה שקורין בתורה החדש ומעלין את קוניהו לספר תורה שלוש בגד חדש ומצרך שהחיינו, אך אין לצרך שהחיינו ולא טוב ומטיב לא יחיד, ומכש"כ קהל שקנו ספר תורה כיון דיש מחלוקת וספק בזכות להקל עכ"ל. וכן מסיק בשדי חמד שם להלכה למעשה וכן נלע"ד.

ובהיות כן נלע"ד כדי לעשות המצוה בשלימות שכל הקהל אג"ש ישתתפו ויקחו חלק גם בלבוש החדש שעשו לצורך זה לכ"ק מרן עט"ר אדמו"ר שליט"א, וכמש"כ בשו"ת מהרי"א (שם) שיעשו הציבור גם כן בגד עליון חדש לכבוד הד"ג מעכ"ת נ"י והוא יצרך הזכרה על הצימה וה' עמו ועם כל קהל אג"ש הע"י.

זהו מה שנלע"ד בנידון זה להלכה למעשה, יעזור השי"ת שלא נכשל בדבר הלכה ונזכה לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא אכ"ר.

סיימתי דברי אלה יום א' לס' למען יברכך ה' אלקיך בכל משלה ידיך על הארץ.

מנאי דו"ש בלונ"ה
מאיר בראנדסדארפער